

CURS 2010-2011

avaluació diagnòstica educació primària

competència comunicativa: llengua catalana

Nom i cognoms

Grup

INSTRUCCIONS

- Abans de començar la prova, escriu les teves dades personals a la portada.
- Llegeix atentament cada pregunta abans de contestar-la.
- Respon cada pregunta tan bé com puguis i en l'espai corresponent. A continuació passa a la pregunta següent.
- Si t'equivoques, esborra o ratlla la resposta equivocada i marca clarament la nova resposta.
- Quan acabis cada pàgina, passa a la següent fins que arribis al final.

activitat 1

Llegeix aquest text atentament i, a continuació, contesta a les preguntes.

ELS DESERTS UN ESPAI FASCINANT I SORPRENENT

La paraula desert s'acostuma a utilitzar per referir-se a territoris amb climes extrems i, per tant, amb molt pocs éssers vius. Això no obstant, són espais fascinants, dotats d'una bellesa extraordinària. Tot i que la majoria de nosaltres imaginem un desert com una regió molt càlida i seca, coberta de dunes i gairebé sense plantes i animals, hi ha en realitat altres tipus de deserts sorprenents.

L'AIGUA

La falta d'aigua és, sens dubte, el factor més important. L'aigua no solament és imprescindible per a la vida, sinó que és la substància més abundant en qualsevol ésser viu.

Malgrat l'aridesa que caracteritza els deserts, en determinats punts l'aigua subterrània pot arribar a la superfície de la terra i formar-hi una font o un petit estany que permet l'existència de vida al voltant en forma d'oasi.

humitat, les temperatures nocturnes poden ser molt baixes, de fins a 40°C sota zero als deserts freds.

Una altra característica típica dels deserts és la gran variació de les temperatures (amplitud tèrmica) al llarg del dia (i de l'any). Aquesta variació és més pronunciada que en qualsevol altre ecosistema terrestre i es deu també a la baixíssima humitat ambiental.

QUÈ DEFINEIX UN DESERT?

Els elements més importants que determinen l'existència dels deserts són l'escassetat d'aigua i les temperatures extremes.

LA TEMPERATURA

Després de l'aigua, és el factor més important. Als deserts càlids, la temperatura diürna pot superar els 50°C. Curiosament i a causa de l'escassa

EL VENT I LES TEMPESTES DE SORRA

El vent és un altre factor meteorològic típic dels deserts, que depèn de les fortes variacions de la temperatura que escalfen l'aire de manera desigual. Les anomenades tempestes de sorra poden arribar a ser molt perilloses.

Alguns dels principals deserts del món

Nom	Extensió	Tipus	Situació
Aràbia	2.300.000 km ²	Càlid. Sorrenc. Rocós	Península d'Aràbia
Atacama	105.000 km ²	Càlid. Rocós. Salat	Xile
Gobi	1.300.000 km ²	Fred. Rocós. Sorrenc	Mongòlia. Xina
Kalahari	712.000 km ²	Sorenc	Sud-Àfrica
Namíbia	31.000 km ²	Temperat. Sorrenc. Rocós	Namíbia
Patagònia	670.000 km ²	Semiàrid. Fred. Rocós	Argentina
Sàhara	9.000.000 km ²	Càlid. Sorrenc. Rocós	Nord d'Àfrica
Simpson	145.000 km ²	Càlid. Sorrenc	Austràlia
Sonora- Mojave	415.000 km ²	Rocós. Sorrenc	EUA. Mèxic
Tha	446.000 km ²	Càlid. Rocós. Sorrenc	Índia. Pakistan

activitat 1

A partir de les informacions del text i del quadre marca amb una X la resposta correcta.

- 1** Les característiques d'un desert són que:
- a. hi ha poca aigua i hi fa poc vent;
 - b. no hi ha plantes perquè hi ha poca aigua;
 - c. hi ha poca aigua i les temperatures són molt extremes;
 - d. no hi ha vida i les temperatures varien molt.

0-1

- 2** Un oasi és:
- a. un refugi al mig del desert de gel;
 - b. una font o un petit estany al mig del desert càlid;
 - c. un animal que viu al desert rocós;
 - d. un lloc aïllat al mig del desert.

0-1

- 3** Els oasis es formen perquè:
- a. la temperatura al desert és molt variable;
 - b. recullen l'aigua de la pluja;
 - c. l'aigua subterrània surt a l'exterior;
 - d. les palmeres fan ombra.

0-1

- 4** Els oasis tenen importància perquè:
- a. formen els miratges;
 - b. ajuden a formar dunes;
 - c. permeten viure al desert;
 - d. faciliten la variació de les temperatures.

0-1

- 5** En els deserts, hi fa molt vent perquè:
- a. hi ha grans canvis de temperatura;
 - b. les pluges són escasses;
 - c. hi ha molta sorra;
 - d. hi ha molta humitat.

0-1

activitat 1

6 Segons el text, l'aigua és important perquè:

- a. els animals i les plantes la necessiten;
- b. és necessària per formar els oasis;
- c. és imprescindible per viure;
- d. és important per formar el gel.

7 Podem dir que el Sàhara és un desert perquè:

- a. hi fa molt vent;
- b. hi ha molta sorra;
- c. hi ha poca aigua;
- d. hi fa molta calor.

8 Quin és el desert més extens?

- a. El d'Aràbia.
- b. El d'Atacama.
- c. El del Sàhara.
- d. El del Kalahari.

9 On es troba la Patagònia?

- a. Xile.
- b. Argentina.
- c. Aràbia.
- d. Xina.

10 Com és el desert de Namíbia?

- a. Sorrenc, càlid i salat.
- b. Sorrenc, rocós i temperat.
- c. Sorrenc, rocós i càlid.
- d. Semiàrid, fred i rocós.

0-1

0-1

0-1

0-1

0-1

activitat 1

11 Explica una història inventada o que coneguis que passi en un desert.

0-4

R

0-4

S

0-4

L

0-4

O

0-4

M

0-1

P

Revisa el text que has redactat per comprovar si l'has escrit bé i si s'entén.

activitat 2

Llegeix aquest text atentament i, a continuació, contesta a les preguntes.

La guineu i el cranc fan una carrera

La guineu estava molt orgullosa de córrer tant. De fet, es considerava l'ésser més ràpid sobre quatre potes que existia al món, i n'estava tan convençuda que es burlava de tots els animals que eren més lents que ella. Un bon dia va veure un cranc que es passejava per la riba del riu i li va dir:

—Per a l'única cosa que serveixes és per arrossegar-te! Que no corres mai, tu, per arribar als llocs?

—I és clar que sí —contestà el cranc—. Corro del fang a la riba del riu i de la riba al fang.

—Bah... —va fer la guineu—. No es pot dir que et cansis gaire. Si jo tingués tants peus i potes com tu, encara correria més ràpid, que ja és difícil. En canvi, a tu de què et serveixen tant les potes, si ets més lent que una tortuga? Em sembla que ets un bon sapastre, ja t'ho diré.

El cranc va reflexionar una estona i després va dir:

—T'agradaria fer una carrera amb mi, guineu? Com que sóc tan lent i tan estúpid, segur que em guanyaràs ben fàcilment.

La guineu era tan orgullosa i mal educada que no va voler desapropiar l'ocasió d'exhibir-se davant del cranc. De manera que va acceptar el desafiament.

—Però guineu —afegí el cranc—, tu tens encara un altre avantatge sobre mi. Quan comences a córrer, alces la teva cua peluda i llarga, el vent l'empeny amb força, i em fa l'efecte que és per això que agafes tanta embranzida. Si em deixessis posar-t'hi algun pes per mantenir-la arran de terra, llavors sí que sortiríem en igualtat de condicions.

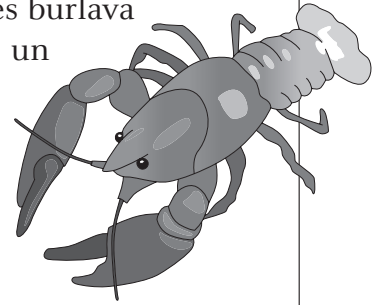
—Igualtat de condicions? —va fer la guineu, esclafint a riure—. Deus estar somiant! Però si estàs tan amoïnada per això de la cua, no pateixis, ja me la pots lligar ara mateix.

—Deixa'm només que t'hi enganxi alguna cosa —digué el cranc— i quan digui "Ja!", ja pots començar a córrer.

—Em sembla molt bé —acceptà la guineu.

Poc després la guineu sentí un lleuger pes a la cua i el cranc cridà "Ja!". La guineu començà a córrer a grans gambades, però el que no sabia era que el cranc s'havia enganxat a la seva cua amb les pinces! De manera que, per molt que la guineu corria més i més de pressa, el cranc era sempre al seu darrere, i sense fer cap mena d'esforç.

Quan la guineu començà a sentir-se cansada, va aturar-se, esbufegant, i es girà per comprovar l'avantatge que duia al cranc. Ja podeu

activitat 2

imaginar-vos quina cara va fer quan el cranc aparegué just darrera seu, saludant-la amistosament amb una de les seves pinces!

—I doncs, guineu? —preguntà el cranc—. Ja t'has cansat? Però si tot just acabem de començar la cursa!

La guineu va sentir-se ben idiota i se'n va anar amb la cua entre cames. No sabia com li havia pres el pèl el cranc. Després d'aquesta carrera, la guineu va continuar essent tan mal educada com sempre, però mai més no va tornar a presumir de la seva rapidesa.

Una estirada de cua. Mary Hoffman

Marca amb una X la resposta correcta.

1 On viu el cranc d'aquesta història?

- a. A la vora del riu.
- b. A la riba del mar.
- c. Al bosc.
- d. A la sorra.

2 La guineu compara el cranc amb:

- a. un cargol;
- b. una tortuga;
- c. un cuc de terra;
- d. un sapastre.

3 Quina raó dóna la guineu per dir-li al cranc que podria córrer més?

- a. Que vol fer una cursa.
- b. Que el cranc té més potes que ella.
- c. Que li sembla divertit.
- d. Que pesa menys que ella.

4 Com és la guineu?

- a. Orgullosa i tranquil·la.
- b. Mal educada i orgullosa.
- c. Ràpida i alegre.
- d. Presumida i malgirbada.

0-1

0-1

0-1

0-1

activitat 2

5 Digues quina paraula o expressió defineix millor el mot “sapastre”.

- a. Trapella.
- b. Ximplet.
- c. Content del que fa.
- d. Enginyós.

6 Com és la cua de la guineu?

- a. Peluda i prima.
- b. Acabada en punxa.
- c. Llarga i amb molt pèl.
- d. Llarga i prima.

7 Què li diu el cranc a la guineu per poder agafar-se-li a la cua?

- a. Que la cua li pesa massa.
- b. Que el vent li infla la cua.
- c. Que la cua li fa resistència al vent.
- d. Que el vent l’empeny per la cua.

8 El cranc li proposa fer una cursa perquè:

- a. vol córrer molt, igual que la guineu;
- b. sap que guanyarà;
- c. vol fer esport;
- d. té una idea per vèncer la guineu.

9 El cranc no es cansa quan fa la cursa perquè:

- a. s’ha entrenat;
- b. va a poc a poc;
- c. de fet, no corre;
- d. només camina.

0-1

0-1

0-1

0-1

0-1

activitat 2

10 Quina cara creus que ha posat la guineu quan ha vist el cranc darrera seu?

- a. D'incredulitat i sorpresa.
- b. D'alegria i admiració.
- c. De sorpresa i alegria.
- d. D'espant i por.

11 Què vol dir que la guineu se'n va anar "amb la cua entre cames"?

- a. Que va ensopegar amb la cua.
- b. Que va arrossegar la cua.
- c. Que va anar-se'n avergonyida.
- d. Que no va aixecar la cua.

12 Quina paraula descriu millor el cranc?

- a. Curiós.
- b. Ràpid.
- c. Eixerit.
- d. Orgullós.

13 Com va canviar la guineu després de la cursa?

- a. No va córrer mai més.
- b. Ja no era mal educada.
- c. No va tornar a presumir.
- d. Ja no era tan lenta.

14 Què hauries fet si haguessis assistit a la cursa dels dos animals?

Explica el perquè.

.....

.....

.....

.....

.....

0-1

0-1

0-1

0-1

0-2

R

0-2

S